

บทที่ ๓

วิธีการประเมิน

การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการประสานพลังแผ่นดินอาชนະยาเสพติดของจังหวัดสงขลา กรณีศึกษา อำเภอเมืองสงขลา เป็นการติดตามการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๖ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ โดยใช้รับนิยนวิธีทางการประเมินเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ แหล่งข้อมูล

ผู้ประเมินได้ประสานกับจังหวัดสงขลา โดยให้ทางจังหวัดเป็นผู้กำหนดพื้นที่ของชุมชนที่มีสภาพการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้ง ๓ ระดับ คือ รุนแรง ปานกลาง และเบาบาง ทางจังหวัดสงขลาจึงได้กำหนดให้อำเภอเมือง เป็นพื้นที่เป้าหมายในการศึกษา ทั้งนี้ เพราะอำเภอเมืองมีสภาพการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้ง ๓ ระดับตามเป้าหมายของการติดตามประเมินผลในครั้งนี้ ดังรายละเอียดตามตาราง ดังนี้

๑. พื้นที่แพร่ระบาดและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (การสนทนากลุ่ม)

แหล่งข้อมูลการแพร่ระบาด	จำนวน (คน)
พื้นที่รุนแรง	๙๗
- เทศบาลนครสงขลา	๕๐
- ตำบลเขารูปช้าง	๓๒
พื้นที่ปานกลาง	๕๖
- ตำบลพะวง	๔๗
- ตำบลกาดแท้ว	๔๕
พื้นที่เบาบาง	๘๕
- ตำบลทุ่งหวัง	๓๕
- ตำบลกาดยอด	๕๕
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	๒๖๒

๒. ประเภทของผู้ให้ข้อมูล (การสัมภาษณ์เชิงลึก)

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนผู้ให้ข้อมูลในแต่ละพื้นที่ (คน)				รวม
	รุนแรง	ปานกลาง	เบาบาง	รวม	
๑. วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.)	๓	-	-	๓	
๒. เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ช.)	๒	๒	๒	๖	
๓. ผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ	๒	๒	๒	๖	
๔. นายอำเภอ	๑	-	-	๑	
๕. ปลัดอำเภอ	-	-	-	๐	
๖. กำนัน	๑	๑	๑	๓	
๗. ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๒	๒	๒	๖	
๘. หัวหน้าครัว / สาธารณสุข	๒	๒	๒	๖	
๙. ผู้ค้า / ผู้ผลิต	-	-	๑	๑	
๑๐. ผู้เสพ	๑	๒	๒	๕	
๑๑. ประชาชน	๒	๒	๒	๖	
รวม	๑๖	๑๓	๑๕	๪๔	

* ประกอบด้วย ปลัดอำเภอ จำนวน ๒ คน

๓.๒ วิธีการประเมิน

การประเมินครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม ดังนี้

๑. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth interview) ผู้ที่เป็น key Informant จำนวน

๔๔ คน จากจำนวน ๗ ชุมชน ได้แก่ วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) เจ้าหน้าที่ศูนย์ พลังแฝ່นดิน (ครู ข.) ผู้ประสานพลังแฝ່นดินฯ นายอdle เกอหรือปลัดอdle กานันหรือ ผู้ใหญ่บ้าน พื้นนาที่ชุมชนหรือสาธารณสุข ผู้ค้าหรือผู้ผลิต ผู้เดพและประชาชน ซึ่งอยู่ ในพื้นที่การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่แตกต่างกัน

๒. การสนทนากลุ่ม (Focus groups) ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ วิทยากร กระบวนการ (ครู ก.) เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแฝ່นดิน (ครู ข.) ผู้ประสานพลังแฝ່นดินฯ และประชาชน โดยจัดสนทนากลุ่มแยกตามประวัติการแพร่ระบาดของยาเสพติด แต่ละพื้นที่ ๆ ละ ๒ กลุ่ม

๓. การสังเกต (Observation) การปฏิบัติงานในพื้นที่ของผู้ประสานพลังแฝ່นดินฯ และความเป็นอยู่ของชุมชนที่เป็นแหล่งทำวิจัย

๔. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการประสานพลังแฝ່นดิน เอาชนะยาเสพติด

๓.๓ ประเด็นหลักในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม

ประเด็นหลักในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ได้แก่

๑. ก่อนมีโครงการฯ ชุมชนมีสภาพวิถีชีวิต และความเป็นอยู่อย่างไร

๒. การดำเนินงานโครงการฯ ทำให้ชุมชนมีสภาพเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

๓. เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแฝ່นดินฯ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแฝ່นดินฯ ทำอะไรบ้าง อย่างไร

๔. เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแฝ່นดินฯ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแฝ່นดินฯ ทำงานแล้ว มีปัญหา อุปสรรคอะไร

๕. การสนับสนุนของผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแฝ່นดินฯ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแฝ່นดินฯ ทำงานเป็นอย่างไร

๖. ความหมายของ “การมีส่วนร่วม” ในการแก้ไขปัญหาฯสภาพดินในชุมชนท่านเข้าใจว่าอย่างไร

๗. ท่านคิดว่า โครงการฯ สามารถแก้ไขปัญหาฯสภาพดินในชุมชนของท่านได้มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร

๘. ท่านมีความเห็นอย่างไรกับวิธีการดำเนินงานโครงการฯ ของคณะกรรมการอ่ำເກອ

๙. การอบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครุ ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ บรรลุเป้าหมายหรือไม่ เพราะอะไร

๑๐. กระบวนการอบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครุ ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ มีปัญหาอุปสรรค อะไรบ้าง

๑๑. หลักสูตร / การอบรมวิทยากรกระบวนการ (ครุ ก.) เป็นอย่างไร
๑๒. การคัดเลือกทีมงานผู้ประสานพลังแผ่นดิน (ปพส.) เป็นอย่างไร
๑๓. ถ้าต้องการให้สภาพของชุมชน โดยเฉพาะเรื่องปัญหาฯสภาพดินซึ่งชุมชนควรทำอะไร รัฐบาลควรทำอะไร ทำไมถึงต้องทำอย่างนั้น

๑๔. ชุมชนพึงพอใจผลการดำเนินการ โครงการฯ เพียงใด ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
๑๕. ผู้ประสานพลังแผ่นดินเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเพียงใด ได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่หรือไม่ นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่แล้ว ทำอะไรอีกที่ทำให้สภาพฯสภาพดินในชุมชนเป็นอย่างนี้ ทีมงานเป็นอย่างไร

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่ค้นหา (Probe) ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และตรวจสอบข้อมูลโดยใช้ Data Triangulation

แผนการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา
๑.	กำหนดแนวทางการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร กำหนดกรอบแนวคิดในการทำวิจัย พร้อมวางแผนการ วิจัยโดยละเอียดและส่งรายงานการศึกษาขั้นต้น	๑ ต.ค. ๒๕๔๖
๒.	ประชุมเพื่อซึ่งแจงโครงการฯ เครื่องมือการประเมิน การทำสัญญา วางแผนการจัดเก็บข้อมูลภาคสนามและ นัดหมายการทำเวทีในสนามของแต่ละจังหวัด	๗ ต.ค. ๒๕๔๖
๓.	การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม	๒๗-๓๑ ต.ค. ๒๕๔๖ และ ๕ พ.ย. ๒๕๔๖
๔.	ประชุมนักวิจัยเพื่อทำ Data Report / Analysis เป็นคืน	๕ - ๑๑ พ.ย. ๒๕๔๖
๕.	จัดส่งสรุปผลการประเมินเพื่อรายงาน งวดที่ ๒	๑๘ พ.ย. ๒๕๔๖
๖.	จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) เป็น ^ก ภาพรวมทั้งประเทศและรายภาค	๒๐ พ.ย. ๒๕๔๖
๗.	นำเสนอผลการประเมินต่อสาธารณะ	๒๗ พ.ย. ๒๕๔๖
๘.	จัดส่งรายงานฉบับสุดท้าย (Final Report)	๓๐ พ.ย. ๒๕๔๖